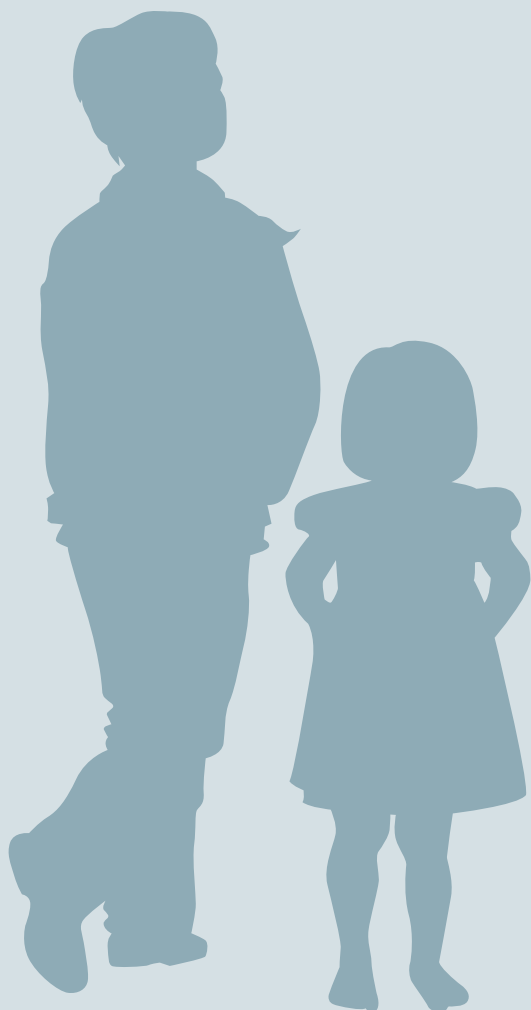

Fokusverktøy

Systematisk refleksjon
i barnevernundersøkelsen

1. De røde lampene.
Inngang til bekymring/
melding.

2. Undring og refleksjon.
Hva undrer oss? Hvilke
følelser og tanker akti-
verer meldingen i meg?

3. Konkretisering
Spør hvorfor, hvilken,
hva, hvordan.

Fokusverktøy

Systematisk refleksjon i barnevernundersøkelsen

Utgangspunktet fra retningslinjene og lovteksten er at en undersøkelse skal være til minst mulig skade for den som berøres, og den skal ikke være mer omfattende enn nødvendig for formålet. På den andre siden skal den være effektiv, og den skal omfatte barnets totale omsorgssituasjon. I dette ligger et mulig motsetningsforhold, at undersøkelsen skal være både helhetlig, effektiv og ikke for omfattende. Med utgangspunkt i et helhetlig rammeverk vil en ta vare på barnets totale omsorgssituasjon, og med en fokusert problemstilling vil undersøkelsen kunne bli effektiv for de utvalgte områdene. Fokus i en undersøkelse kan avgrenses allerede ved avklaring av melding, eller når det skal lages en

videre plan for undersøkelsen. En fokusert problemstilling kan være et godt utgangspunkt for å vurdere og analysere informasjon, og gjøre arbeidsprosessen mer oversiktlig. Det kan også være en god måte å tydeliggjøre for familien eller andre hva som skal undersøkes og hvorfor.

MEN: fokusering og avgrensning betyr ikke at en skal se bort fra all informasjon som faller utenom. Ofte vil en likevel ha behov for å justere fokus underveis. Ny informasjon kan innebære både en innsnevring, en utvidelse eller endring av fokus. Husk at valg av fokus alltid skal begrunnes i forhold til barnet, og ikke bare i den konkrete problemstillingen som er i meldingen.

1. De røde lampene:

Dette gjelder konkrete risikofaktorer som er nevnt i meldingen. Risikofaktorene kan for eksempel være vold, mistriksel, misbruk, kriminalitet, atferd, funksjonshemming, selvmordstanker og foreldrekonflikter.

2. Undring og refleksjon:

Hva undrer oss? Hvilke følelser og tanker aktiverer meldingen i meg? Dette andre trinnet er viktig for å bevisstgjøre oss selv hvilke bevisste og ubevisste vurderinger/avgrensninger vi gjør allerede tidlig i prosessen. Dette er forhold som ikke er direkte uttalte risikofaktorer men som er assosiasjoner, tanker, spørsmål du får når vi leser en melding. Det kan handle om familien, tidligere kjennskap, inntrykk etter første kontakt, reaksjoner, relasjoner, omgangstone og kroppsspråk. Det kan også handle om våre egne assosiasjoner og reaksjoner.

3. Konkretisering:

Her skal vi gå bak bekymringen(e) og utforske disse nærmere. Formålet er å konkretisere hvilke sammenhenger vi trenger å undersøke. Det er da nødvendig å bruke åpne spørreord: hvilken, hvordan, hva eller hvorfor. Eksempler: Hvilken betydning har det for barnet at mor ruser seg? Hvordan påvirkes barnet av foreldrenes konflikter? Hva er årsaken til at barnet gråter ofte? Hvilke ressurser har familien i nettverket? Hvordan påvirker familiens økonomiske situasjon barnet? Hvordan har barnets skolesituasjon vært over tid?

På bakgrunn av disse refleksjonene kan det formuleres en fokusert problemstilling som skal undersøkes videre.